

ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ
ISSN: 1308–9196 / e-ISSN:1308-7363

Yıl : 16 Sayı : 45 Aralık 2023

Yayın Geliş Tarihi:18.09.2023 Yayına Kabul Tarihi:19.12.2023

DOI Numarası: <https://doi.org/10.14520/adyusbd.1362264>

Makale Türü: Araştırma Makalesi/Research Article

Atıf/Citation: Çelikel, Y.A. ve Keskin, E. (2023). Georg Simmel'in Sosyolojik Perspektifinde Toplumsal Tip Olarak 'Yoksul'. *Adiyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (45), 443-466.

GEORG SIMMEL'İN SOSYOLOJİK PERSPEKTİFİNDE TOPLUMSAL TİP OLARAK 'YOKSUL'

*İbrahim KESKİN** *Yunus Akif ÇELİKEL***

Öz

Sosyoloji literatüründe modernite konusu kurucu sosyologların çalışmalarının en önemli gündemini teşkil etmiştir. Birçok sosyolog konuyla ilgili çalışma yapmış olmasına rağmen, modernitenin sosyoloğu nitelmesi Georg Simmel'e verilmiştir. Simmel, çalışma alanının çeşitliliği ve modern toplumun ince detaylarına odaklanması bakımından sosyoloji tarihinde önemli bir yere sahiptir. Modernitenin en bariz biçimde metropol hayatında kendini açığa çıkardığını düşünen Simmel, modern toplumun moda, para, bireysellik gibi konularına odaklanmıştır. Simmel, sosyolojik düşüncenin klasik düşünürlerinden olmasına rağmen çalışmaları çatışmacılık, sembolik etkileşimcilik ve postmodernizm gibi kuramları etkilemesi bakımından çağdaş sosyolojide de önemli isimlerden olmayı sürdürmektedir.

Simmel, toplumsal incelemeleri için çeşitli tipolojiler ortaya koymuştur. Simmel, oluşturmuş olduğu toplumsal tipler aracılığı ile bireyin ve toplumun detaylı analizini hedeflemiştir. Ona göre toplumda bir tipin özelliklerine ulaştıkça toplum bilgisine ulaşılmaktadır. Simmel, yabancı, cimri, savurgan, maceracı, soylu, yoksul gibi toplumsal tipleri incelemiştir. Bu çalışmanın amacı, Simmel'in kuramında yer alan yoksul tiplerini betimlemektir.

* Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, ikeskin@uludag.edu.tr, Bursa/Türkiye

** Öğr. Grv., Adiyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, yunusakif@outlook.com, Adiyaman/Türkiye

Anahtar Kelimeler: Georg Simmel, Toplumsal Tip, Yoksul, Sosyal Teori, Modernite.

THE 'POOR' AS A SOCIAL TYPE IN GEORG SIMMEL'S SOCIOLOGICAL PERSPECTIVE

Abstract

In the sociological studies, the issue of modernity has constituted the most important topic of the work of the classical sociologists. Although many sociologists have worked on the subject, Georg Simmel has been given the title of the sociologist of modernity. Simmel has an important place in the history of sociology in terms of the diversity of his field of study and his focus on the details of modern society. Simmel, who thought that modernity exposed itself most clearly in metropolitan life, focused on issues of modern society such as fashion, money and individuality. Although Simmel is one of the classical thinkers of sociological thought, his work continues to be an important figure in modern sociology in terms of affecting theories such as conflict theory, symbolic interactionism and postmodernism.

Simmel explained various typologies for his social studies. Simmel aimed to analyze the individual and society in detail through the social types he created. According to him, as we reach the characteristics of a type in society, knowledge of society is reached. Simmel analyzed social types such as foreigner, miser, prodigal, adventurer, noble, poor. The aim of this study is to describe the poor type in Simmel's theory.

Keywords: Georg Simmel, Social Type, Poor, Social Theory, Modernity.

1. GİRİŞ

Sosyal bilimlerin en önemli gündemlerinden biri olan modernite bugün de bu önemini sürdürmektedir. Çünkü çağdaş zamanların modernlik sonrası zamanlar olduğuna dair birçok tanımlama ve kavramlaştırma ile karşı karşıya olsak da çağdaş zamanların modernlikle olan ilişkisinin sosyal bilimlerin gündemini meşgul etmeyi sürdürdüğünü söylemek mümkündür. Çünkü modernite

sonrasında ortaya çıkan birçok tarihsel hadise doğrudan ya da dolaylı olarak moderniteyle ilişkilidir. Sosyal bilimlerin -özellikle klasik sosyologların- en önemli gündemini modernite oluşturmasına rağmen, sadece Georg Simmel modernliğin sosyoloğu olarak nitelendirilmiştir.

Simmel, döneminin hâkim düşüncesi olan genelleyici bir sosyolojinin ötesinde toplumdaki etkileşimleri inceleyerek yorumlayan ve sosyolojiyi farklı bilim dallarından istifade ederek kapsayıcı bir bilim inşa etmeyi amaçlayan bir mütefekkindir. Fakat Simmel'i özgün kılan sadece genellemeci toplum görüşüne karşı çıkması ya da toplumu etkileşimlerden ibaret görmesi değildir. O, modernitenin açığa çıkarmış olduğu toplumsal yabancılaşmanın en bariz yaşandığı bir ortamda dünyaya gelmiştir. O, modern Berlin kentinin renkliliğinde kökeni nedeniyle etnik ve dini olarak ayrı konumlandırılan bir gruba dâhildir. Bu nedenle toplumun içinde olduğu kadar dışındadır. Hayatındaki bu konum, ister istemez onun sosyolojik perspektifini de etkilemiştir. Çağdaşları makro veya mikro sosyolojiyi tartışırken Simmel etkileşimi, formları ya da geometriyi teorisine yerleştirmiştir. Kimsenin incelemeye değer görmediği metropol, moda, para ve gizlilik gibi konuları ele almıştır.

Simmel'i çağdaşlarından ayıran önemli hususlardan biri modern toplumun detaylarına odaklanmasıdır. Onun analizleri için referans aldığı hususlar modern toplumdaki çelişkiler, zıtlıklar ve ikili ilişkilerdir. Moderniteyle paralel olarak değişimini gözlemlediği yabancılaşma, para, uzmanlaşma ve gizliliği örnek olarak vermekte ve her birinin zıt sonuçlarını doğurduğunu belirtmektedir. Simmel, modern toplumda bilim ve teknolojinin sürekli değiştiği bir ortamda geleneksel hayatın sakinliğinin ortadan kalkarak yerini kargaşa ve telaşa bıraktığı bir dünyayı bize sunmaktadır. Hızın arttığı ve insanın kendi doğasından yabancılaştığı bir yaşamı anlatırken, uzmanlaşmanın da yabancılaşmaya yol açan bir gelişme olduğunu savunmaktadır. Uzmanlaşma, insanları birbirinden

uzaklaştırdığı gibi birbirine zorunlu olarak muhtaç etmektedir. Modern toplumda insan, bu dünyaya bağlandıkça gerçeklikten kopmaktadır, böylece hayatında daha çok şeyi gizleme ihtiyacı doğmaktadır. Para ise moderniteyle beraber dönüşerek hem özgürlüğün hem de muhtaçlığın aracı haline gelmiştir.

Bu çalışmanın dikkat çektiği esas nokta, Simmel'in sosyolojik analizlerinin birçoğunda toplumsal tipler ile karşılaşılmış olmasıdır. Simmel, bireyler arasındaki etkileşim biçimleriyle ilgilendiği kadar etkileşime dâhil olan bireylere, yani toplumsal tiplere de dikkat çekmiştir. Onun yaklaşımının önemi, toplumun içinde bulunan toplumsal tiplerin diğerlerinden farklı olan özelliklerini ön plana çıkarmak suretiyle toplumu analiz imkânı sunmasıdır. Simmel'in kullanmış olduğu tiplerin özgünlüğü, diğer tiplerle kurulan etkileşim sonucu ortaya çıkmaktadır. Çünkü bir tipin varoluşunu sağlayan, etkileşim kurduğu diğer tiplerin varlığıdır. Toplumdaki sosyal etkileşimi anlamak için toplumsal tipler yaklaşımı önemli bir yol göstericidir. Bu çalışma, Simmel'in sosyolojisini özgün kılan hususların neler olduğunu ve onun sosyolojik perspektifinde yoksul tiplemesine olan bakışını betimlemeyi amaçlamaktadır.

2. Georg Simmel: Sosyolojinin İçinde ve Dışında Bir Mütefekkir

Bir varlık alanı olarak toplumsal yaşamın karakterine yönelik düşünce ve soruşturmaların tarihi oldukça eski zamanlara uzanmaktadır ve zaman içinde birbirinden farklılaşan birçok felsefi kavrayış ortaya çıkmıştır. Fakat toplumun icadı ve bilimsel araştırmanın nesnesine dönüştürülmesi moderndir ve bu girişimlerin sosyoloji olarak isimlendirilmesi 18. yüzyılda Auguste Comte'un girişimlerinin sonucudur. Dolayısıyla sosyoloji hem modernliğin bilimidir hem de kendisi modern bilim olarak ortaya çıkmış bir bilimdir (Bierstedt, 2006: 23).

Sosyoloji ilk dönemlerinde karakterini büyük oranda Auguste Comte'un ve Herbert Spencer'in yaklaşımından almaktadır. Bu yaklaşıma göre toplum büyük

oranda doğa bilimlerinin doğayı kavrayışı çerçevesinde anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu yaklaşımlarda, oldukça kompleks bir karakter taşıyan toplumsal yaşam, biyolojik analogiler yoluyla kavranmaya ve kavramsallaştırılmaya çalışılmıştır. Doğa bilimlerinde uygulanan bilimsel yöntemlerin, sosyal bilimlere de uygulanması toplumun açıklanması için bir yol olarak görülmüş ve sosyoloji söz konusu yöntemler üzerine inşa edilen bir bilim olarak kurgulanmıştır. Sosyoloji, doğa bilimi yöntemleri aracılığıyla toplumsal oluşum ve değişimlerin yasalarını ortaya çıkaracak ve toplumsal düzenin yeni/modern bir biçimde yeniden inşa edileceği bir bilim olarak tasavvur edilmiştir (Coser, 2008: 167).

Sosyolojinin bu tarz kavranışına Kıta Avrupa düşüncesinde, özellikle de Alman sosyal bilimler geleneğince karşı çıkılmıştır. Alman geleneği, bilimi 'doğa bilimi' ve 'insan bilimi' olarak niteliksel farklılığa dayandırmaktadır. Bu geleneğe göre insan çalışmaları içinde doğa biliminin yöntemine yer verilemez. Zira insan üzerine yapılacak araştırmaların betimlenip kaydedilmesi ve kültürün belirli bir düzenlilik içinde sınırlandırılarak değerlendirilmesi insan ruhunun özerkliğine aykırıdır. Bu nedenle doğa ve kültür farklı alanlar olmalıdır. Alman bilim geleneğinde yapılan bu ayırım, sosyoloji üzerinde olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Çünkü bu fikre göre bir araştırma alanı olarak toplum, hâlihazırda bireylerin bütününe oluşturan bir kavram olduğu için gerçeklikten yoksun olarak kabul edilmektedir. Birey davranışlarının araştırılması toplum bilgisini de beraberinde getireceğinden toplumu çalışma nesnesi haline getirecek bir bilime de ihtiyaç duyulmamıştır (Coser, 2008: 168).

Kurulduğu dönemde sosyolojinin en önemli iki temel sorunu bulunmaktadır. İlki, pozitivist etkinin dışında bir sosyolojinin imkânı; ikincisi, bağımsız bir bilim olarak sosyolojinin kurulmasıdır. Weber, Durkheim, Tönnies ve Simmel gibi birçok sosyolog, bu yeni bilimin meşruluğu sorununu gidermek için kendine has

bir metodoloji ve içerik kazandıracak çalışmalar yapmıştır (Swingewood, 1998: 167).

Sosyolojinin bağımsız bir bilim olmasında katkıları olan kuramcılar arasında konumlandırılması en zor kişi Georg Simmel'dir. Simmel, döneminin düşünürlerine kıyasla sosyolojinin farklı inceleme alanlarına açık olabileceğini gösterdiği gibi sosyolojiyi diğer bilimlerle etkileşim kuran, adeta bir sosyal felsefe gibi kabul etmektedir. Gerek çalışmalarındaki ilgilerinin genişliği ve çeşitliliği, gerek konuları ele alışı açısından Simmel sosyolog olduğu kadar filozof olarak da kabul edilmektedir (Ünsaldı ve Geçgin, 2013: 156).

Simmel, döneminin egemen düşüncesi olan pozitivismi reddeden ve sosyolojisini pozitivist paradigmanın ötesine taşıyıp yorumcu bir sosyoloji kurmaya çalışan sosyologlardan biridir. Slattery'ye göre Simmel, toplumu pozitivist sosyolojide olduğu gibi indirgemeci bir tarzda değerlendirmeyi yeterli görmemektedir. Çünkü toplum, özünde karmaşık etkileşim ağlarından oluşmaktadır. Bireyler birbirleriyle sürekli olarak davranışlarda bulunurlar ve birbirlerini etkilerler. Formel sosyoloji olarak adlandırdığı yaklaşımda, sosyolojinin temel maksadının toplum ya da bireyleri değil, toplumsal etkileşim biçimlerini anlamak olduğunu savunmaktadır. Etkileşim biçimlerini anlamak için onu toplumsal bağlamından ayrı tutarak incelemek gerekmektedir. Böylece toplumun her durumda sabit kalan kalıplaşmış yönlerine, yani formlarına ulaşılabilceğini varsaymıştır. Onun bu görüşü -aynı Alman geleneğinde olduğu gibi- toplumun somut bir gerçeklik olmadığının, asıl olanın kişiler arasındaki etkileşim olduğunun savunusudur. Aynı zamanda toplumun, bireyin ötesinde ve bireyi önceleyen ayrı bir yapı olduğu fikrinin reddidir. Önemli olan sistemler değil, gündelik yaşamın ayrıntıları ve toplumsal etkileşimdir (Slattery, 2014: 52).

Simmel, karmaşık sosyal ilişkileri araştırırken birlikte anlamlı görünmeyen disiplinlerden faydalanmakta ve bunları birleştirmektedir. Vandenberghe'ye

göre Simmel, çalışmalarında pek çok farklı alandan faydalanarak sosyoloji, felsefe, estetik, etik, psikoloji ve tarih arasında geçiş yapmakta ve sosyolojik kavrayışında bu alanları büyük bir ustalıkla kullanmaktadır. Yaptığı araştırmalar disiplinlerarası ya da disiplinlerüstüdür. Sosyolojinin, araştırma esnasında indirgemeci perspektiften kaçınması gerektiği düşüncesindedir. Sığ bir yaklaşımdan kurtulmak için farklı perspektif ve disiplinleri dâhil edecek bir yaklaşıma ihtiyaç duymaktadır (Vandenbergh, 2016: 111).

Simmel, sosyolojiye diğer bilimleri de kapsayacak özel bir bilim sıfatını kazandırdığı kadar basit ve sığ konulara odaklanmaktan çıkıp sosyolojiyi zengin ve anlamlı bir bilim olarak tanımlamıştır. Çağının toplumunu anlamakta Simmel'in fikirleri önemli bir kaynaktır. Onun modernitenin sosyoloğu olarak kabul edilmesinde geniş bakış açısının payı büyüktür. O, modern toplumu genelleşici bir tavırla incelemek yerine, modernitenin sebep olduğu temel değişimleri ve detayları yakalamayı amaçlamıştır. Detaycı bakış açısının yanında yaşadığı ortamın zenginliği de analizlerine büyük oranda etki etmiştir (Ünsaldı ve Geçgin, 2013: 157).

Simmel'in modern toplum analizlerinde yaşadığı yer olan Berlin'in katkısı önemlidir. Zira modernitenin izlerinin belirgin olarak görüldüğü kozmopolit bir kent olan Berlin'deki yaşam, Simmel'in çalışmalarına sirayet etmiştir. O, kent yaşamının kargaşasında var olan yabancılaşmanın izlerini görmüştür. Swingewood'a göre Simmel, modern yaşamda birey ve toplum arasındaki çelişkilerin sınırsız olduğunu savunmaktadır. Birey hem toplumun içinde hem de dışında bir karaktere sahiptir. Toplumsal etkileşim, çatışma ve uyumu, çekme ve itmeyi, nefret ve aşkı, bağımsızlık ve bağımlılığı beraberinde getirmektedir. Onun için hayattaki zıtlıklar kadar birbirini tamamlayıcı ikili ilişkiler de önemlidir; öğretmen/öğrenci, doktor/hasta, karı/koca gibi karakterlerin ilişkileri bize toplumun birer yönünü anlatır. Bu ikililer kaçınılmaz olarak birbirilerine

muhtaçtır. Birinin ortadan çekilmesi durumunda hem toplumsal etkileşim hem de toplum bütünü ortadan kalkar (Swingewood, 1998: 168).

Simmel, modern toplum analizindeki zıtlıkları yabancılaşma, uzmanlaşma, para ve gizlilik çerçevesinde değerlendirmiştir. Frisby'ye göre Simmel, toplumda gözlemlediği zıtlıkları modern toplumun özünde de fark etmiştir. O modernitenin özünü, bilim ve teknolojinin büyük ve hızlı gelişiminde görmektedir. Bu iki gelişme, hayatın akışını hızlandırarak geleneksel yaşamda önemli bir yer edinen iç huzuru sona erdirmiştir. Geleneksel yaşamın ağırlığı ve sakinliği, yerini modern yaşamın kargaşasına, gerilimine, huzursuzluğuna ve telaşına bırakmaktadır. Bu değişimin yaşandığı ortam ise kentler ve büyük oranda metropollerdir. Gittikçe doğadan uzaklaşılan ve paranın merkeze alındığı bir yaşam tarzı, insanı dünyaya yabancılaştırmaktadır (Frisby, 2015: 21).

Yabancılaşma, Simmel'in modern toplum yaklaşımında önemli bir konudur. Simmel modern toplumu kültür bağlamında analiz ederek değişen toplum yapısının sorunlarını tartışmaktadır. Modernitenin tarihsel olarak kaçınılmaz bir durak olduğunu düşünmekte ve modernitenin dışında bir imkân sunmamaktadır. Öznelliği geliştirerek modern toplumun dinamiklerine alışmak gerekmektedir. Dolayısıyla Simmel'in eserleri hem bir modernite eleştirisi hem de modernitenin kendisiyle bir yüzleşme tarzıdır (Keskin, 2021: 352).

Simmel'e göre modern yaşamın insan üzerinde yarattığı en derin sorunlar, insanın kendini koruma ihtiyacından kaynaklanmaktadır. İnsanın tarih boyunca varoluşunu sürdürebilmek için doğayla yaptığı mücadele modernite altında son şeklini almıştır. Ona göre modernite, insanlara tarihsel olarak gelişmiş bütün eski bağlardan kurtulma çağrısında bulunmaktadır. Böylece insani gelişme süreci gerçekleşecektir. Modern gelişmenin en bariz yansıması da uzmanlaşmadır. Geçmişte birden fazla işi yapabilen birey, artık tek bir işle ilgilenecektir. Böylece,

her birey karşılaştırılmaz düzeye gelip vazgeçilmez olacak, ancak bu onun başkalarına olan muhtaçlığını da artıracaktır (Simmel, 2016: 93).

Yabancılaşma ve uzmanlaşmada olduğu gibi, modern toplumdaki uzaklaştırıcı ve yakınlaştırıcı karakter, gündelik hayattaki birimlere de yansımıştır. Örneğin para, insani ilişkileri soyutlaştıran bir güce sahip olmasına rağmen var olduğu her dönemde bu karakterde olmamıştır. Simmel, cemaatten cemiyete olan geçişin, basit takas sisteminden karmaşık para sistemlerine geçişle doğru orantılı olduğunu savunmaktadır. Modern toplumda para, toplumsal yaşamın nicel olarak düzenlenmesine neden olan ve bireyselleşmeyi çoğaltan bir araç iken, aynı zamanda bireylerde özgürlüğü de artıran bir metaya dönüşmüştür (Simmel, 2014: 279).

Modern toplumda insanı hem soyutlaştıran hem de özgürleştiren paranın baştan çıkarıcı etkisi Simmel'in dikkatini çekmiştir. Para insanın hem kötü hem de iyi yönünü ortaya çıkarabilecek potansiyele sahiptir. Para hem insanı yoldan çıkararak kişiliksiz kılabilir, hem de hayırsever bir insana dönüştürebilir (Frisby ve Featherstone, 2000: 240). Fakat Simmel, sadece paranın gücüne odaklanmaz. Aynı zamanda paranın toplumsal etkileşimle ortaya çıkan bir form olduğunun farkındadır. İnsanlar arasındaki etkileşimin istikrarı ve güvenilirliğinin paranın gidişatını da etkilenmesi geçerli bir örnektir. Çünkü özünde bir kâğıt parçası olan paranın en temel ihtiyacı güvendir. Toplum, iç ve dış tehditlerden ne kadar uzaksa, para da o kadar huzurludur. Bu nedenle paranın kendisi bir toplumun işleyişini ve çağın ruhunu anlamak için önemli bir formdur (Simmel, 2014: 146).

Modern yaşam içinde parasal değer ve uzmanlaşmanın önem kazanması, Simmel'e göre toplumun gizlilik üzerindeki etkisini de artırmıştır. İnsanın bir şeyi gizleme duygusu ya da isteği her dönem vardır. Hem keşfedilme duygusunun verdiği heyecan hem de öğrenilme riskinin verdiği korku gizliliği her dönemde

cezbedici kılmaktadır. Modern yaşam, geleneksel toplum yapısının gizlemek ya da baskı altında tuttuğu potansiyelleri açığa çıkarmıştır. Ancak insanların birbirinden uzaklaştıkça, birbirine daha da muhtaç hale gelmesi, kendine özel mahremiyet alanlarının da doğuşuna sahne olmuştur. Modern toplumlarda insanlar eski ilişkilerini koruyabilmek adına çok daha fazla şeyi gizlemek zorunda kalmıştır. Modern insan, çok farklı yön ve duyguların olduğu ilişkilere değil, kişiliğin tek yönüne dayanan ve geri kalanının gösterilmediği ilişkilere yönelmektedir (Simmel, 2017: 20).

Mestrovic'e göre Simmel, modern insanın yaşamının her alanında değişimler olmasına rağmen en önemli sorununun hayatındaki araçlar ve amaçlar arasındaki bağlantıyı kaybetmesinde görmektedir. İnsanlar hayatın anlamını sorgulama çabasıyla geçen ömürlerinde rasyonel bir bağlantı kuramamaktadırlar. Bürokrasi, teknoloji ve modern yaşamı sürdürmek uğruna verilen mücadelenin sonucunda insan kendi özüne dönmeyi unutarak doğasıyla olan bağı tamamen koparmaktadır (Mestrovic, 1994: 42).

Yaptığı çalışmaların çeşitliliği Simmel'in sosyoloji tarihi içinde kategorize edilmesini ya da sınırlandırılmasını zorlaştırmaktadır. O, bugünkü sosyolojik yaklaşımlarda etkisi devam eden ve günümüz dünyasının sosyolojik araştırmalarına yön veren, kavrayışlı bir mütefekkir olarak tanınmaktadır (Watier, 1998: 83). Sosyolojinin bağımsız bir bilim olmasında yaptığı katkılar onu çağdaşlarıyla birleştirirken, çalışma alanlarındaki çeşitlilik ve görüşlerindeki farklılıklar çağdaşlarından farklı bir konumda değerlendirilmesine neden olmaktadır. Simmel'in sosyolojinin hem içinde hem de dışında duran bir mütefekkir olduğunu söylemek mümkündür.

3. Hak ve Sorumluluk Arasında Bir Toplumsal Tip: Yoksul

Modern toplumun izahında Simmel, yaşadığı dönem ve ortamın şartlarından yararlanırken sınırlayıcı bir perspektifte kalmayarak çağdaşlarının odağında olmayan, fakat modern toplumu tanımlayan konulara odaklanmıştır. Simmel, modern toplumla ilgili konuları ele alırken, bireylerin temel etkileşim biçimlerine ve etkileşimden etkilenen tiplerin ayırıcı özelliklerine de önem vermiştir. Onun toplumsal tip yaklaşımı, tarih boyunca birçok farklı durumda oluşması karşısında aynı tepkiyi gösterecek kişinin izlerini bize göstermektedir. Toplumsal tipler yaklaşımında, her tipi toplumsal bağlarından ayrı tutarak, onları bir fizikçi edasıyla analiz etmektedir (Slattery, 2014: 54).

Simmel, sadece etkileşimin kendisiyle sınırlı kalmayarak bireylerin toplumsal formlarının dışavurumunu görmeyi de amaçlamaktadır. Bu bakış açısı sadece Simmel'de değil, bazı çağdaşlarında da görülmektedir. Pareto'nun seçkinlerinde, Weber'in rasyonel insanında ya da Veblen'in aylağında da bu tarz tiplendirme girişimleri ile karşılaşmaktayız (Aydemir, 2016: 13).

Tip, bir insan grubunun etnik kimlik, din, dil, kültür gibi karakteristik özelliklerini barındırmaktadır. Tipler sosyolojik araştırmada teorisyenlere sınıflama imkânı sunmaktadır. Tanımlama, sınıflama veya kategorize etme çabası aynı zamanda o tipi anlama çabasıdır. Tipleri sınıflarken buldukları ortam, yaşayış tarzları ya da meslekleri gibi hususlar o tipin genel karakteristik yapısını göstermesi bakımından önemlidir. Pazarlamacı, öğrenci, siyasetçi, ebeveyn, komşu, züppe, kentli, suçlu gibi tiplerin hepsi toplumda aktif olarak vardır ve hepsinin kendine has karakteristik özellikleri bulunmaktadır (Aydemir, 2016: 16).

Simmel, toplumsal tiplere odaklanırken onları diğer tiplerden ayıran özellikleri ön plana almaktadır. Tiplerin özgün niteliklerini analiz ederken tipleri hayattaki konumları, beklentileri ve davranışları üzerinden kurgulamaktadır. Her tip diğerleriyle olan etkileşimi üzerinden meydana gelmekte ve özgünleşmektedir.

Simmel'in yabancı, cimri, savurgan, maceracı, soylu ve yoksul tiplerini toplum içinde yaşayan ve -farkında olarak ya da olmayarak- birbiriyle etkileşime giren, aynı zamanda toplumun genelinin dışında bir duruşa sahip bireyler olarak kodlanmıştır (Simmel, 2015: 152).

Simmel'in toplumsal tipleri arasında en çok bilineni ve örnek gösterileni yabancıdır. Zira yabancı, toplumun içinde ve dışında konumlanması bakımından adeta Simmel'in modern insanını tanımlamaktadır. Fakat toplumdaki konumu dolayısıyla kendini hem yabancı gibi hisseden hem de toplumun içinde doğrudan aktif olan yoksul tipleri de Simmel için önem arz etmektedir. Simmel'in perspektifinde yoksul, modern toplumun en ilgi çekici kesimlerinden biridir (Simmel, 2015: 149).

Yoksul ya da yoksulluk denildiğinde akla ilk olarak ekonomik açıklamalar gelmektedir. Fakat Simmel, yoksulluğun maddi kısmıyla ilgilenmekten ziyade yoksulların insani ilişkilerine ve etkileşim tarzlarına odaklanmıştır (Ritzer, 2013: 170). O, yoksullukla ilgili olarak gördüğü hak ve sorumluluk ilişkisinden söz etmektedir. İlk olarak insanın toplumsal bir varlık olduğu fikrinden yola çıkarak her bireyin yaptığı davranışların sonuçlarının başkaları üzerinde etkili olacağına değinmektedir. Ona göre, bireyler genel insani bir karakter taşımakla birlikte başkalarıyla yaşamının bir sonucu olarak birtakım sorumluluklar barındırmaktadır. Sorumlulukların temeline inildiğinde ise hak kavramı ortaya çıkmaktadır. Sorumlulukları belirleyen hak iken, sorumluluk onun davranış boyutu veya uzantısı olarak tanımlanmaktadır. Sorumlulukları davranışa dökerek eyleme geçen ve yine sorumluluk alan kişinin kendisidir (Simmel, 2015: 155).

Simmel'e göre yoksulluk, toplumdaki hak ve sorumluluk kavramları arasındaki gerilimin açığa çıkışını ifade eden bir kavramdır. Çünkü yoksullara yapılan yardımların yoksulların hakkı mı olduğu, yoksa yardım eden insanların temel

sorumluluğu mu olduğu sorusu karşımıza çıkmaktadır. Özellikle dilencililiğin normalleştiği ülkelerde, yoksulların sadaka almasının bir hak olduğu fikri ön plandadır. Yoksul insanın hayırseverlerden aldığı yardımın beraberinde gelen utanç ve aşağılanma duygusundan kurtulması için bu yardımı kendi üzerinde bir hak veya görev olarak görmesi gerekmektedir. Böylece yardımlaşma, hak kavramı üzerinden anlamlı hale gelerek bireyler arasındaki ilişkiye içsel anlam kazandırmaktadır. Yoksulun yardım alma hakkının doğması, onu toplum içindeki bedbaht konumundan korumaktadır (Simmel, 2015: 156).

Eğer yoksulun başka insanlardan yardım alma hakkı var ise karşımıza bir soru çıkmaktadır: "Yoksulların yardım alacağı muhatabı kimdir?". Simmel'e göre içinde bulunduğu durumu bir haksızlık olarak algılayan yoksullar hayattaki dezavantajlarına karşı bir telafi bekler ve kendisinden daha iyi durumda olan kişileri muhatap alır. Yani bir yoksulun muhatabı belirli bir kesim değil, toplumun genelidir. Simmel'in dikkat çektiği başka bir husus, yoksulları indirgemeci bir bakış açısıyla değerlendirmenin yanlış olmasıdır. Çünkü dünyada yoksulları birbirinden ayıran meslek, kültür, yaşayış biçimi gibi değişkenler vardır. İyi durumda olan herkesi sömürgeci bir düşman olarak gören suçludan, Tanrı sevgisi adına kendisine sadaka verilmesini talep eden mütevazı bir dilenciye kadar geniş bir yoksul kitlesi vardır. Yoksulları ve onların muhatabını sınırlamanın doğru olmadığı kanaatindedir (Simmel, 2015: 157).

Simmel, yoksulun yardım alma hakkından ziyade, toplumun yardım etme sorumluluğuna odaklandığımızda yeni bir durumun ortaya çıktığını savunmaktadır. Ona göre bir yoksul, yardım alma hakkına sahip olduğunda toplumda aktif bir konumdadır. Fakat yardım alma hakkı yerine toplum genelinin yardım etme sorumluluğu benimsendiğinde yoksullar toplumda merkezi odak noktası olmaktan çıkar. Artık yoksulun kendisi değil, 'sadaka verme eylemi' önemli hale gelir. Sadaka veren kişi, yoksula yaptığı yardımı

yoksulun hakkı olarak görmez, hatta yoksulun varlığının bir önemi kalmaz. Onun için mühim olan hayır işlemektir. Bu sorun Batıda Ortaçağdan beri yaşanmaktadır. Sırf sevap işlemek adına sadaka dağıtılması, yoksulu değersizleştirdiği gibi çalışma eyleminin öneminin yitirilmesine de neden olmaktadır (Simmel, 2015: 158).

Sadaka verme işi önem kazandığında yoksullara yapılan yardımın temel maksadı zengin ile olan mesafenin azaltılması ve adalet dengesinin sağlanması değildir. Simmel'e göre yapılan yardımın temel amacı toplumsal ayrışmanın kötü sonuçlarıyla karşılaşmaktan kaçınmaktır. Eğer yapılan yardımlar yoksulun çıkarlarına olsaydı, yardımın sınırları ortadan kalkardı ve herkesin eşit olmasının yolu açılırdı. Toplumda statükoyu koruma çabası, yoksullara gereğinden fazla yardım yapılmasını engellemektedir (Simmel, 2015: 159).

Yoksullara yardım etme işi toplum tarafından üstlendiğinde iki kaygı ortaya çıkmaktadır. Birincisi, yoksulların hakkı olan miktarı sağlayabilme, yani çok az yardım almalarını engelleme; ikincisi ise çok fazla yardım almalarını engellemedir. İkinci kaygıdaki ölçüt, yoksulluğa yapılacak fazla yardımın tembelliğe yol açarak çalışma isteğini engelleme ya da yapılan yardımın yanlış şekillerde kullanılma ihtimalinden doğmaktadır. İyilik yapma isteğinin iki kaygıda da olumsuz sonuçlar doğurma ihtimali vardır (Simmel, 2015: 170).

Simmel hak ve sorumluluk arasındaki gerilimi, her ikisinin de var olduğunu kabullenerek sona erdirmektedir. Hâlihazırda yoksulların yardım alma hakları bulunmaktadır, ancak toplumda da yoksullara yardım etme hususunda sorumluluklar vardır. Simmel, bu gerilimi nihayete erdirecek üçüncü bir yolun arayışına da girmektedir. Ona göre ahlaki olarak en uygun yöntem, kolektif bilince bağlı olmaktır. Bu bilince bağlılık durumunda ekonomik durumu iyi olan kişiler, zaten yoksullara yardım etmeyi sorumluluk edinecektir; temel amaçları da statükoyu korumak değil, yoksulların ekonomik durumunu iyileştirip

toplumsal dengeyi sağlamaktır. Bu denge, muhtaçlar ile toplumun geneli arasındaki ahlaki ilişkinin gelişmesini sağlamaktadır (Simmel, 2015: 167).

Simmel'in yoksulluğa olan iki taraflı bakışının en önemli örneği modern devlettir. Modern devletler, yoksullara yapılan yardımları kendine görev edinir. Devlet sürekli yoksullara yardım etmekle sorumludur. Yoksulların ise kanunda bu sorumluluğa dair yardım alma hakkı yoktur. Yoksul biri kendine yapılması gereken yardımın reddedilmesi sonucunda dava açamaz ve tazminat talep edemez. Yardımlar yoksulların ötesinde gerçekleşir. Devletin yardım etmesi yoksulların hakkı olduğundan değil, vatandaşların vergileri üzerinden alınan paranın devlet tarafından yardımlara aktarılması hakkıdır. Dolayısıyla modern devlet anlayışına göre yoksul, toplumda aktif rol oynamayan bir konumdur (Simmel, 2015: 160).

Simmel'e göre yoksul sadece yoksul sıfatıyla değerlendirilemez. Bir yoksul aynı zamanda bir vatandaşdır. Yani bir ülkenin tüm yasal haklarına sahiptir. Yoksullar toplum içindeki organik yapıya dâhildir, toplumun yaşadığı tarihsel gerçekliğin bir parçasıdır. Oy kullanabilir, evlenebilir veya çocuk sahibi olabilirler. Öte yandan buldukları toplumsal grubun içinde yabancıların durumundadırlar. Başkalarından yardım aldığı için toplumun dışında bir konuma sahiptir. Fakat tamamen dışlanmışlık yoktur. Dışarıda olma durumu, içeride olmanın özel bir biçimidir. Bütün yoksullar toplumun içinde somut varlığını sürdürürken, mekânsal bir ayrıma tabidir. Yoksullar hem toplumun içinde hem de dışındadır (Simmel, 2015: 162).

Simmel, yoksulun toplumda bir tip olabilmesi için kendisine yardım yapılması gerektiğini savunmaktadır. Coser'a göre Simmel, yoksulun ancak kendisine yardım edildiği zaman toplumda özel bir sınıfa dâhil edildiğini düşünmektedir. Yardımı aldığı andan itibaren yoksul, toplumda sınıf dışı olmakta ve toplumsal

bir sorun haline gelmektedir. Yoksul kendisini tanımlayamamakta, toplumun bizzat kendisi yoksulu tipleştirmektedir. Böylece yoksullar toplumla yardım alma eylemi üzerinden etkileşim kurarak kendine has bir statü elde etmektedir (Coser, 2008: 172).

Simmel, yoksulluğun yardım temelinde tanımlandığında görece bir kavrama dönüşeceğini belirtmektedir, çünkü her yoksul toplumdaki yardım almamaktadır. Dolayısıyla yoksulluğu tanımlarken genele hitap edecek bir yaklaşım benimsenmelidir. Ona göre yoksulluk, kısaca eldeki araçların amaçlara yetmemesi durumudur. Amaçlar, keyfi ve kişisel kararlardan bağımsız olarak, doğanın dayattığı beslenme, barınma ve giyinme gibi zorunlu şeylerdir. Simmel, beslenme gibi temel değişkenleri bile genellemenin zor olduğunu bilmektedir. Zira bu değişkenler kültürden kültüre farklılık arz etmektedir. Her kültürün ya da toplumsal katmanın yoksulluğa olan bakışı ve ihtiyaç düzeyi farklıdır. Bu, sosyo-kültürel bir geçmişe dayalıdır ve medeniyetten medeniyete değişmektedir (Simmel, 2015: 173).

Yoksulluk her ne kadar beslenme, giyinme ve barınma bağlamında değerlendirilerek genel bir tanıma kavuşturulmuş olsa da yoksul kişiyi esas tanımlayan şey, yardım alma eylemidir. Yardım alana kadar yoksul, toplumun içinde daha aktif bir konumdadır ve sınıfsal bir konuma tam olarak yerleştirilmemektedir. Çünkü toplum yardım alma eylemini yapmadığı sürece kimseyi yoksul kabul etmemektedir. Ancak yardım alındıktan sonra toplum yoksul kişiyi sınıfsal bir ayrıma tabi tutmaktadır (Simmel, 2015: 176).

Yoksulun toplumdaki anlamı, yoksulları kendi içinde bir katman haline getirmektedir. Ancak Simmel'e göre bu duruma dair istisnalar da mevcuttur. Bir esnaf, sanatkâr ya da memur da yoksul olabilir, ancak bir faaliyet ya da mevkii ile tanımlanırlar. Bir meslek ya da statü içinde olan bireyler, yoksul olsalar bile kendi grupları dışına çıkarak yoksul katmanına dâhil edilmezler. Dışarıdan

yardım alındığı anda yoksullukla nitelenen katmanın parçası olunmaktadır. Yoksullar katmanını oluşturan, üyeler arasındaki etkileşim değil, toplumun onlara karşı tutumudur (Simmel, 2015: 177).

Yoksulluk katmanını yardım almaya dayandıran Simmel, yoksulları toplumun en alt tabakasına yerleştirmemektedir. Zira yoksullar toplumun herhangi bir katmanında bulunabilirler. Örneğin, bulunduğu sosyo-ekonomik sınıfın üyelerine kıyasla daha az imkânlarla sahip olan bir kişi kendini yoksul hissedebilir. Ritzer, Simmel'in yoksulluğun tarih boyunca sona ermeme sebebini buraya bağladığını belirtir. En alt tabakada olanlar sınıfsal olarak yükselse bile tabakalaşma sistemindeki insanlar her zaman kendini yoksul düşünebilmektedir (Ritzer, 2013: 170).

Simmel'e göre modern toplumda yoksulların bir sınıf oluşturacak dinamiğe sahip olması mümkün değildir. Çünkü yoksulluk denildiğinde birbirine benzeyen insanların bulunduğu bir katman düşünülmektedir. Oysa yoksullar farklı gruplarda, sınıflarda ya da tabakalarda yer almaktadır. Farklı meslek, kültür ve tabakada bulunan yoksulların birleşerek toplumsal sınıf oluşturması imkânsızdır. Yoksulları bir katmanda birleştiren tek şey yardım alma eylemidir, ancak yardım alma davranışında herkesin kendinden sorumlu olması bilinçli bir yoksul sınıfının oluşmasına mani olmaktadır. Yoksul, durumuyla ancak kendi başına hesaplaşmak zorundadır. Simmel'e göre yoksulların bir sınıf oluşturamaması yoksulluğu başlı başına benzersiz bir sosyolojik olgu kılmaktadır (Simmel, 2015: 178).

Sonuç olarak Simmel, toplumsal bir tip olarak yoksulu şu şekilde nitelendirmektedir:

1) Yoksulun toplumla olan ilişkisi sorumluluk ve hak arasındaki ilişkiyle anlaşılabilir. Yoksul, özünde toplumdan yardım alma hakkına sahiptir. Aynı

zamanda toplumun geri kalanının yardım etme sorumluluğu vardır. Ancak bu iki durumun da sınırlarının korunması gerekmektedir. Yoksulun yardım talep etmesinin belirli bir sınırı olduğu gibi toplum da yoksulluğu bitirici bir yardım davranışında bulunmamaktadır. Yapılan yardımlar sadaka verme eylemi olarak görülmeye başlanırsa yoksul toplumdaki değerini yitirmekte ve nesneleşmektedir.

2) Modern toplumda yoksula yapılan yardımların temel nedeni gelir adaletini sağlamak değil, yoksulun sisteme isyan etmesini engelleyecek imkânı sunarak statükoyu korumaktır. Dolayısıyla yoksulların birlik oluşturmaları engellenir.

3) Yoksulun muhatabı sadece zenginler değil, toplumun genelidir. Yoksul, toplumun genel ekonomik yapısından da farklı bir konuma sahip olduğundan ve her sosyal sınıfın içinde olabileceğinden genele hitap eder.

4) Yoksulu tek başına bir sınıf üzerinden değerlendirmek yanlıştır. Yoksul da herkes gibi vatandaşdır ve diğerleriyle eşit haklara sahiptir.

5) Yoksulluğu toplumsal tip olarak belirleyen yardım unsuru olması, yoksulluğun ekonomik ya da dini bir boyut olmaktan çıkararak sosyolojik bir unsur haline getirmektedir. Yardımın gerçekleşmesi durumunda kişi yoksul kategorisine dâhil edilmektedir. Lakin Simmel'e göre yoksulların bir sınıf oluşturması için gerekli şartların oluşması mümkün değildir.

4. SONUÇ

“Şayet insanın toplumsal bir varlık olduğu kabulünü esas alırsak, birey ve toplum arasındaki ilişkide belirleyici olan nedir?” sorusuna klasik sosyologların büyük çoğunluğu, sistem ve yapı üzerinden genelleşici bir bakışla cevap vermişlerdir. Bu kabulün karşısında duran Simmel, çağdaşlarının dışında bir yol izleyerek, bireye ve topluma anlam kazandıran esas unsurun toplumsal etkileşim olduğunu

savunmuştur. Onu zamanının sosyolojisinin dışına iten şey sadece sosyolojiye olan bakışı değil, aynı zamanda önem verdiği konuların “ayrıntılarla dolu” olmasıdır. Birçoğunun “gereksiz” kabul ettiğini Simmel önemli görmüştür. Pozitivist etkiden uzak, meşru bir bilim olarak sosyolojinin imkânını arayan Simmel, bugün dahi üzerinde tartışmaların devam ettiği önemli bir sosyologdur.

Simmel, hayatın ince ayrıntılarına odaklanırken kendisini sadece sosyolojik kavrayışla sınırlandırmamıştır. Onu farklı kılan hususlardan biri de farklı alanlardan faydalanmasıdır. Hayat onun için -aynı metropollerde olduğu gibi- renklidir ve zenginliklerle doludur. Ancak bu zenginliğin farkına varacak insan sayısı modern toplumda gittikçe azalmıştır. Modern toplumda varlığını sürdüren birey, iç dünyasından uzaklaşarak metropolün kargaşasında kaybolmakta ve yabancıya dönüşmektedir. Simmel'in odak noktası, sorumluluklardan kaçarak daha da gizli hale gelen yaşamları içinde birbirinden uzaklaşan, ancak bir o kadar da birbirine muhtaç kalan yabancıların hikâyesidir. Yoksul ise, modern toplumun kargaşasından en çok zarar alan toplumsal tiptir.

Simmel'e göre yoksulluğu sorun haline getiren en önemli şey hak ve sorumluluk arasındaki çatışmadır. Yoksul, yardımı bir hak olarak gördüğünde, yoksulları çalışma dışına iten ve tembelleştiren bir durum açığa çıkmaktadır. Yoksullara yardım etme sorumluluğu ortaya çıktığında ise yoksullar toplum katmanının dışına ve nesne konumuna itilmektedir. Simmel'e göre modern toplumda yoksul, hem yardım edilmesi gereken bir sorun hem de yardım alması gereken bir vatandaşdır. Modern toplumda yapılan yardımlar, toplumda ekonomik dengeyi ve adaleti sağlamaktan ziyade mevcut sosyal-siyasal durumu korumayı amaçlamaktadır. Oysa yoksul da herkeste olduğu gibi vatandaşlık haklarına sahiptir. Fakat yardım yapıldığı andan itibaren yoksul, toplum dışı kabul edilmektedir.

Simmel'e göre yoksul sadece yapılan yardımlar bağlamında değerlendirilemez. Dünyada her yoksul yardım almamaktadır. O, giyinme, barınma ve yeme bağlamında değerlendirdiği yoksulluğu, kültürden kültüre değişen bir olgu olarak tanımlamıştır. Onun yoksulluğu ortadan kaldırmak ya da azaltmaya yönelik önerdiği yöntem, modern toplumlarda olduğu gibi, yardımı amaç edinerek yoksulu nesneleştirmek değil, yardıma ihtiyacı olana yardım etme ve toplumda adaleti sağlama bilincine sahip olmaktır. Yoksulu toplumun içinde tutacak yegâne ilke budur.

Çıkar Çatışması Bildirimi:

Bu makalenin araştırılması, yazarlığı veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması yoktur.

Destek/Finansman Bilgileri:

Bu makalenin araştırılması, yazarlığı veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Etik Kurul Kararı:

Bu araştırma için etik kurul kararına ihtiyaç bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Aydemir, M. A. (2016). "Sosyal Alanın Tipleştirilmesi: Toplumsal Tipler". Toplumsal Tipler, (Der.) Mehmet Ali Aydemir. İstanbul: Açılımkitap.
- Bierstedt, R. (2006). "18. Yüzyılda Sosyolojik Düşünce", Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi I, (Der.) Tom Bottomore, Robert Nisbet. İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Coser, L. A. (2008). *Sosyolojik Düşüncenin Ustaları: Tarihsel ve Toplumsal Bağlımlarında Fikirler*. Çev., Himmet Hülür, Serhat Toker, İbrahim Mazman. Ankara: De Ki Yayıncılık.
- Frisby, D. (2015). "Georg Simmel - İlk Modernite Sosyoloğu", Modern Kültürde Çatışma, Georg Simmel. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Frisby, D. & Featherstone, M. (2000). *Simmel on Culture: Selected Writings*. London: Sage Publications.
- Keskin, İ. (2021). "Kapitalizmin Self-Refleksif Karakteri Olarak Sosyoloji: Simmel'in Metropol Örneği". Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22 (40): 331-356.
- Mestrovic, S. (1994). "Modernitenin İlk Sosyologları: Simmel ve Durkheim", Modernite Versus Postmodernite. (Der.) Mehmet Küçük. Ankara: Vadi Yayınları.
- Ritzer, G. (2013). *Sosyoloji Kuramları*, Çev., Himmet Hülür. Ankara: De Ki Yayınları.
- Simmel, G. (2014). *Paranın Felsefesi*. Çev., Yusuf Alogan, Öykü Didem Aydın. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Simmel, G. (2015), *Bireysellik ve Kültür*. Çev., Tuncay Birkan. İstanbul: Metis Yayınları.
- Simmel, G. (2016). *Modern Kültürde Çatışma*. Çev., Tanıl Bora, Utku Özmakas, Nazile Kalaycı, Elçin Gen. İstanbul: İletişim Yayınları.

- Simmel, G. (2017). *Gizliliğin ve Gizli Topluların Sosyolojisi*. Çev., İdil Dündar. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.
- Slattery, M. (2014). *Sosyolojide Temel Fikirler*. Yay. Haz., Ümit Tatlıcan ve Gülhan Demiriz. Bursa: Sentez Yayınları.
- Swingewood, A. (1998). *Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi*. Çev., Osman Akınhay. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Ünsaldı, L. & Geçgin, E. (2013). *Sosyoloji Tarihi Dünya’da ve Türkiye’de*. Ankara: Heretik Yayıncılık.
- Watier, P. (1998). “Georg Simmel”. Key Sociological Thinkers, (Der.) Rob Stones. London: Palgrave Macmillan.
- Vandenbergh, F. (2016). *Alman Sosyolojisinin Felsefi Tarihi*. Çev., Vefa Saygın Öğütle. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Modernity is one of the issues that social sciences are most interested in from past to present. Because modernity is related to historical events from the moment it emerged until today. For this reason, modernity is an important topic in social sciences, especially in sociology. Although many sociologists have studied modernity, Georg Simmel is the sociologist of modernity. One of the main aims of this article is to examine Simmel’s relationship with modernity.

Simmel rejects positivism, which was the dominant thought in the years when sociology was founded. According to Simmel, the subject of sociology is social interactions and social forms. He defines sociology as a comprehensive science that utilizes different sciences. Forms of social interaction describe observable, fixed, stereotyped aspects such as state, religion and family. These forms are the organizers of life in society, therefore they do not change.

Simmel focused on the details of modern society. Different from many thinkers, he analyzed the contrasts of modern society. In defining modernity, he was interested in alienation, money, specialization and secrecy.

According to Simmel, modern society is characterized by contradictions. For example, technology has enabled societies to develop very fast. However, the flow of life has also accelerated and the peace of traditional life has ended. Instead of a calm life, people have turned to the chaos of a fast life. Modern society is a society of tension, restlessness and rush. Modern problems in cities and metropolises take people away from nature. People are alienated both from themselves and their environment.

One of the characteristics of modern societies is specialization. The individual, who in the past had different specializations, is now interested in a single job. Thus, everyone will be dependent on each other. Money, on the other hand, is both a means of freedom and a means of increasing individualization in society.

Privacy is an important concept in traditional social structures. But in modern societies, privacy has been exposed. However, the fact that people have become both distant and needy from each other has led to the emergence of new areas of privacy. People have to hide many things in their lives.

Method

The aim of this study is to analyze Simmel's sociological studies and his theory of social types. Simmel focused on the types formed by individuals interacting in society. Each social type in society is different from the others and has a unique character. Analyzing social types provides an opportunity to understand society.

In this study, the sociological literature on Georg Simmel is analyzed. In this research, Georg Simmel's analysis of social types and the typology of the poor are taken directly from Simmel's works.

Findings (Results)

Simmel's analysis of social types is unique. All social types have different characteristics. The characteristics of social types emerge as a result of their interaction with other types. The theory of social types is important for understanding social interaction. This article focuses on one of Simmel's social types, the poor.

Social type includes characteristic features such as ethnicity, religion, language and culture. In order to analyze social type sociologically, some steps are required. Defining, classifying and categorizing. Criteria such as the

environment in which social types live, cultural elements, beliefs, occupations are evaluated. People from all walks of life such as students, parents, academics, criminals are social types.

Conclusion and Discussion

According to Simmel, in order to understand the relationship between the poor and society, it is necessary to understand the concepts of responsibility and right. The poor have the right to receive help from society. Society also has a responsibility to help the poor. However, both sides have limits. The poor becomes a beggar when they demand help from everyone they meet. But the poor is a more comprehensive type. Many people in society that we do not realize can be poor.

It is not only the rich who are against the poor. The whole society is against the poor. Since the economic and cultural structure of each society is different, the poor are perceived differently. The poor can be in any position and in any social class. The poor do not constitute a class in society. Because the poor are citizens like everyone else and have the same legal rights as everyone else.

Society does not aim to end poverty completely. If society accepts aid as charity, the value of the poor in society disappears. The poor become objectified. In modern society, the reason for giving aid to the poor is not to ensure justice. The aim is to prevent the poor from forming a social class and rebelling. Thus the status quo is preserved. The poor are prevented from uniting. For the poor to become a social type, society must help the poor. The poor can only become social types when they receive help.